

SAMEN KANSRIJK ONTWIKKELEN



**Samen kansrijk ontwikkelen
is een voorwaarde voor een
succesvol traject voor alle
zij-instromers.**

INLEIDING

Voor je ligt de waaier Zij-instroom: 'Samen kansrijk ontwikkelen!'. Deze waaier is voor iedereen die betrokken is bij het traject Zij-instroom in het beroep.

De waaier is in samenwerking met Fontys Hogeschool Kind en Educatie en het Partnerschap Opleiden in de School (POS) ontwikkeld. En heeft als doel ervoor te zorgen dat verwachtingen helder zijn voor iedere betrokken in het werkveld van de zij-instromer.

Het geeft concrete handvatten voor de ondersteuning en over verantwoordelijkheden van zij-instromers. Het bevordert de communicatie en ontwikkelingsgerichte werksfeer.

INLEIDING

Elke rol heeft een eigen kleur die vervolgens in een vaste structuur is opgebouwd. De rollen zijn:

Binnen de school:

- Zij-instromer in beroep, *kandidaat* geschiktheidsonderzoek
- Dagelijks begeleider tijdens de periode van het geschiktheidsonderzoek
- Zij-instromer in beroep, *cursist* bekwaamheidsonderzoek
- Duo-collega tijdens de periode van het bekwaamheidsonderzoek
- Werkveldcoach
- Schoolleider

Bovenschools:

- Bovenschools coördinator
- Bovenschools coach

ZIJ-INSTROMER IN BEROEP KANDIDAAT GESCHIKTHEIDS- ONDERZOEK (GO)



Rol

Als kandidaat ben ik stagiaire zonder groepsverantwoordelijkheid. In de periode tot het geschiktheidsonderzoek ga ik mijn geschiktheid voor het zij-instroomtraject onderzoeken en proberen aan te tonen. Ik leer met en van mijn dagelijkse begeleider.

✓ Succescriteria

- Ik stel vragen over het pedagogisch en didactisch leerkrachthandelen.
- Ik stel vragen over en onderzoek de complexiteit van het beroep.
- Ik neem initiatief in lesgebonden en niet-lesgebonden taken binnen het onderwijs.
- Ik verdiep me in relevante bronnen om mijn handelen te onderbouwen.
- Ik verdiep me in lesmethodes.
- Ik vraag feedback op mijn lesvoorbereidingen.
- Ik geef de observant vooraf heldere observatiecriteria/ feedbackvragen, waarmee ik gerichte feedback kan ontvangen.
- Ik onderzoek de koppeling tussen de leeruitkomsten en de onderwijspraktijk.
- Ik voel me verantwoordelijk voor mijn proces en mijn ontwikkeling.
- Ik maak weloverwogen keuzes om mijn werk/studie/privé in balans te houden.



Kennis, kwaliteiten en vaardigheden

- Ik heb een nieuwsgierige, leergierige en open houding.
- Ik ken de inhoud van de handleiding geschiktheidsonderzoek van FHKE.
- Ik heb een proactieve en onderzoekende houding.
- Ik heb een reflectieve houding.
- Ik kan de feedbackcyclus inzetten om mijn ontwikkeling te sturen.
- Ik heb een open houding, werk vanuit vertrouwen en heb reële en hoge verwachtingen.



Randvoorwaarden, facilitering en eigen investering

Tijd voor:

- De aspecten die staan opgesomd bij 'Succescriteria'.
- Begeleidingsbijeenkomsten van Fontys en Mondiaen.
- Zelfstudie.
- Ik heb een arbeidsovereenkomst voor minimaal 0,6 fte, waarvan 0,4 fte zelfstandig voor de klas.

DAGELIJKS BEGELEIDER TIJDENS DE PERIODE VAN HET GESCHIKTHEIDS- ONDERZOEK (GO)



Rol

Als dagelijks begeleider ben ik de leerkracht basisonderwijs van de groep waar de kandidaat stage loopt.

✓ Succescriteria

- Ik laat de zij-instromer kennismaken met de lesgebonden en niet-lesgebonden taken binnen het onderwijs.
- Ik help de zij-instromer wegwijs te maken met de lesmethoden en de vertaalslag te maken naar de lesvoorbereiding.
- Ik help de zij-instromer keuzes te maken in de uit te voeren taken.
- Ik denk mee over de koppeling tussen de leeruitkomsten en de onderwijspraktijk.
- Ik vraag regelmatig aan de zij-instromer hoe haar proces verloopt. Bij stagnatie schakel ik de werkveldcoach in.
- Ik laat de zij-instromer mijn leerkrachthandelen observeren en licht mijn pedagogisch en didactisch handelen toe.
- Ik observeer de zij-instromer in de klas op basis van de leervragen van de zij-instromer.
- Ik zorg voor schriftelijke en mondelinge ontwikkelingsgerichte feedback.
- Ik vorm en geef een oordeel over het aantonen van de leeruitkomsten met betrekking tot leerkrachthandelen.
- Bij twijfel over geschiktheid schakel ik voorafgaand aan het assessment de werkveldcoach in.



Kennis, kwaliteiten en vaardigheden

- Ik ben een leerkracht die kan inspireren.
- Ik ben een leerkracht waarvan je in de volle breedte het vak kunt leren.
- Ik kan het initiatief bij de zijinstromer laten.
- Ik heb groepsverantwoordelijkheid.
- Ik heb een minimale werktijdsfactor van 0,6 FTE.
- Ik ben feedbackgeletterd.
- Ik ben bekend met de leeruitkomsten.
- Ik heb een open houding, werk vanuit vertrouwen en heb reële en hoge verwachtingen.

Randvoorwaarden en facilitering

Tijd voor:

- De werkzaamheden die staan opgesomd bij 'Succescriteria'
- Informatie- en intervisiemomenten van Fontys en Mondiaen.
- Eventuele scholing over het begeleiden van nieuwe leerkrachten en/of het geven van feedback.

ZIJ-INSTROMER IN BEROEP CURSIST BEKWAAMHEIDS- ONDERZOEK (BO)



Rol

Als zij-instromer ben ik beginnend onderwijsprofessional met groeiende groepsverantwoordelijkheid.

✓ Succescriteria

- Ik ben een beginnend onderwijsprofessional: ik toon initiatief, ben actief en benut de volle breedte van de werkplek.
- Ik onderzoek het pedagogisch en didactisch leerkrachthandelen.
- Ik maak mijn eigen ontwikkeling zichtbaar in mijn portfolio.
- Ik neem initiatief in lesgebonden en niet-lesgebonden taken binnen het onderwijs.
- Ik neem op de werkplek deel aan de georganiseerde activiteiten voor collega's en collega-studenten. We leren van en met elkaar (samen).
- Ik verdiep me in relevante bronnen om mijn handelen te onderbouwen.
- Ik verdiep me in lesmethodes.
- Ik vraag feedback op mijn lesvoorbereidingen.
- Ik geef de observant vooraf heldere observatiecriteria / feedbackvragen, zodat ik gerichte feedback kan ontvangen.
- Ik onderzoek de koppeling tussen de leeruitkomsten en de onderwijspraktijk.
- Ik ben verantwoordelijk voor mijn proces en mijn ontwikkeling.
- Ik maak weloverwogen keuzes om mijn werk/studie/privé in balans te houden.



Kennis, kwaliteiten en vaardigheden

- Ik heb een geschiktheidsverklaring.
- Ik ben nieuwsgierig en leergierig.
- Ik ken de inhoud van de handleiding Bekwaamheidsonderzoek.
- Ik heb een proactieve en onderzoekende houding.
- Ik heb een reflectieve houding.
- Ik kan de feedbackcyclus inzetten om mijn ontwikkeling te sturen.
- Ik heb een open houding, werk vanuit vertrouwen en heb reële en hoge verwachtingen.
- Ik kan zorgen voor een werk/studie/privé balans en weet wat ik daarvoor nodig heb.



Randvoorwaarden, facilitering en eigen investering

Ik heb een aanstelling voor minimaal 0,6 fte, waarvan 0,4 fte zelfstandig voor de groep en 0,2 fte om te werken aan mijn eigen ontwikkeling in samenspraak met mijn duo en werkveldcoach.

DUO-COLLEGA TIJDENS DE PERIODE VAN HET BEKWAAMHEIDS-ONDERZOEK (BO)



Rol

Als duo ben ik de directe collega met groepsverantwoordelijkheid die samen met de zij-instromer voor de groep staat. In mijn rol als duo neem ik de zij-instromer mee in dit proces.



Succescriteria

- Ik speel in op de toenemende groepsverantwoordelijkheid van de zij-instromer.
- Ik geef ruimte om te experimenteren, te creëren en te leren.
- Ik help de zij-instromer wegwijs te maken met de lesmethoden en de vertaalslag te maken naar de lesvoorbereiding.
- Ik help de zij-instromer keuzes te maken en te prioriteren ten aanzien van het lesprogramma.
- Ik maak inzichtelijk voor de zij-instromer wat er naast het lesgeven nodig is om een groep goed te kunnen begeleiden (klasroutines, groepsbesprekingen, groepsplannen, groepsoverzichten, rapporten, oudergesprekken, toetsing).
- Ik denk mee over de koppeling tussen de leeruitkomsten en de onderwijspraktijk.
- Ik stem de werkzaamheden met de zij-instromer af.
- Ik vraag regelmatig aan de zij-instromer hoe het proces verloopt. Bij stagnatie schakel ik de werkveldcoach in.
- Ik observeer de zij-instromer in de klas, met name op basis van de leervragen van de zij-instromer.
- Ik zorg voor schriftelijke en mondelinge ontwikkelings-gerichte feedback.

Ik vorm en geef een oordeel over het aantonen van de met betrekking tot leerkrachthandelen.



Kennis, kwaliteiten en vaardigheden

- Ik ben een ervaren leerkracht.
- Ik heb groepsverantwoordelijkheid.
- Ik heb een minimale werktijdsfactor van 0,6 fte.
- Ik ben feedbackgeletterd.
- Ik ben bekend met de leeruitkomsten.
- Ik heb een open houding, werk vanuit vertrouwen en heb reële en hoge verwachtingen.
- Ik waardeer de eerder verworven competenties, kwalificaties en ervaring van de zij-instromer.



Randvoorwaarden en facilitering

Als duo faciliteer ik de veranderende ontwikkel- en begeleidingsbehoeften voor de zij-instromer op de samenwerkingsdag. Dit is de dag waarop de zij-instromer voor 0,2 fte is buiten de groep is.

Tijd voor:

- De werkzaamheden die staan opgesomd bij Succescriteria.
- Informatie- en intervisiemomenten van Fontys en Mondiaen.
- Eventuele scholing over het begeleiden van nieuwe leerkrachten en/of het geven van feedback.

“Ik ben me er als duo van bewust dat de ontwikkeling van de zij-instromer centraal staat. We leren van en met elkaar en doen samen ervaringen op.”

WERKVELDCOACH



Rol

Als werkveldcoach ben ik een ervaren leerkracht binnen de school, die de zij-instromer (of zij-instromers) begeleidt in het proces tijdens de fase van het geschiktheidsonderzoek en het bekwaamheidsonderzoek. In mijn rol als werkveldcoach ben ik geen duo/begeleider van de zij-instromer.

✓ Succescriteria

- Ik zie en waardeer de eerder verworven competenties en/of kwalificaties van de zij-instromer.
- Ik heb begrip voor hetgeen geleerd moet worden.
- Ik signaleer problemen en verwijst door waar nodig.
- Ik speel als coach in op de toenemende verantwoordelijkheid van de zij-instromer voor haar eigen ontwikkeling.
- Ik observeer de zij-instromer in de klas op basis van de leervragen van de zij-instromer.
- Ik zorg voor schriftelijke en mondelinge ontwikkelings-gerichte feedback.
- Ik zorg voor inhoudelijke en praktische verbinding tussen de opleiding en de werkplek.
- Ik zorg samen met de duo/begeleider voor ontwikkelings-gerichte feedback en de eindbeoordeling.
- Ik informeer en coach de duo's/begeleiders.
- Ik denk mee over de koppeling tussen de leeruitkomsten en de onderwijspraktijk.
- Ik geef inzicht in alles wat buiten de klas bij je werkzaamheden hoort binnen de schoolorganisatie en help te prioriteren en keuzes te maken.
- Ik maak de zij-instromer wegwijs in het beleid en de organisatorische kanten van de school en maak duidelijk waar alle documenten te vinden zijn.



Kennis, kwaliteiten en vaardigheden

- Ik ben een ervaren leerkracht.
- Ik beschik over coachende vaardigheden.
- Ik beschik over beoordelingsvaardigheden.
- Ik ben een ontwikkelingsgerichte coach, gericht op de persoonlijke ontwikkeling van de zij-instromer, zodat de zij-instromer betekenis kan verlenen aan studie en beroep en zich kan ontwikkelen tot een zelfsturende professional.
- Ik ben feedbackgeletterd.
- Ik ben bekend met de leeruitkomsten.



Randvoorwaarden en facilitering

- Eventuele scholing in het opdoen van coachvaardigheden en coach technieken.
- Aanwezig zijn bij de informatie avonden en intervisiemomenten.

Tijd voor:

- Informatiemomenten en intervisiemomenten van Fontys en Mondiaen.
- Begeleidingsgesprekken.
- Driehoeks gesprekken.
- Ambulante tijd voor observaties etc.

SCHOOLLEIDER



Rol

Ik heb als schoolleider binnen het zij-instroomtraject vooral een faciliterende rol.

✓ Succescriteria

- Ik ben op de hoogte van de aanmeldprocedures van het zij-instroomtraject.
- Ik zorg ervoor dat het team op de hoogte is van wat het betekent om een zij-instromers binnen de school op te leiden.
- Ik faciliteer de zij-instromer en betrokkenen in werkdagen en ontwikkeldagen conform de afspraken.
- Ik zorg voor een ervaren begeleider voor de zij-instromer vanaf de start van het traject (zie ook: werkplekbegeleider).
- Ik plaats de zij-instromer naast een ervaren duo-collega.
- Ik schrijf een aanbevelingsbrief voor het dossier geschiktheidsonderzoek en gebruik hiervoor het format uit de Fontys handleiding.
- Ik faciliteer de werkplekbegeleider en de duo-collega in voldoende tijd om de zij-instromer te begeleiden en in professionalisering.
- Ik bewaak de werktijd van de zij-instromer zoals beschreven in de aanstelling. Dit betreft zowel de groep draaien als zelfstudie/ontwikkeltijd.
- Ik zorg ervoor dat personele problemen geen probleem worden waarvoor de zij-instromer voor een oplossing moet zorgen.
- Ik heb regelmatig overleg met de bovenschools coördinator zij-instroom en werkveldcoach over de zij-instromer(s) in mijn team.
- Ik voer koersgesprekken met de zij-instromer(s) in mijn team.



Kennis, kwaliteiten en vaardigheden

- Ik ben op de hoogte van het format voor de aanbevelingsbrief uit de handleiding geschiktheidsonderzoek.
- Ik ben op de hoogte van de succescriteria van het zij-instroomtraject zoals deze in de waaier zijn genoemd.
- Ik ben bekend met de afspraken voor een succesvol traject van de zij-instromer zowel op bestuurlijk niveau als landelijk.
- Ik ben een ontwikkelingsgerichte schoolleider.



Randvoorwaarden en facilitering

- Informatie over het traject vanuit de betrokken partijen, te weten: het bestuur, Fontys en T-Primair.
- Informatie van de werkveldcoach en werkveldbegeleider over de ontwikkeling/ het functioneren van de zij-instromer

Tijd voor:

- Het inrichten van een kansrijk traject van de zij-instromers binnen de school.
- Activiteiten die opgesomd staan bij succescriteria.

BOVENSCHOOLS COACH



Rol

Binnen Mondiaen wordt de rol als bovenschools coach vervuld door een ervaren coach/ beeldbegeleider. De bovenschoolscoach richt zich op het proces en de ontwikkeling van alle zij-instromers op de locaties, gedurende de fase van het geschiktheidsonderzoek en het bekwaamheidsonderzoek. De bovenschools coach richt zich ook op de begeleiding van de zij-instromers waarin de andere betrokkenen, zoals werkveldcoach en duo, meegenomen worden.

✓ Succescriteria

- Ik ben het aanspreekpunt op stichtingsniveau voor zij-instromers, werkveldbegeleiders, duo's en werkveldcoaches.
- Ik organiseer de kennismakingsbijeenkomst voor de zij-instromers die aan het geschiktheidsonderzoek (GO) beginnen, om hen als groep met elkaar te verbinden.
- Ik organiseer bij de startfase van het GO een kennismakingsbijeenkomst voor de zij-instromers, werkveldbegeleiders/ duo's om hen te informeren over het proces van het zij-instroomtraject.
- Ik organiseer (intervisie)bijeenkomsten gedurende het GO en BO voor de zij-instromers.
- Ik organiseer (intervisie)bijeenkomsten gedurende het GO en BO voor de werkveldbegeleiders/ duo's/werkveldcoaches.
- Ik bezoek de locatie waar de zij-instromer werkt om de binding te houden en het proces te volgen.
- Ik film – als professioneel beeldbegeleider- de zij-instromer(s) tijdens de periode van het geschiktheidsonderzoek opdat zij inzicht krijgen in de eigen "leraar communicatie".
- Ik film, als professioneel beeldbegeleider, de zij-instromer(s) tijdens de periode van het bekwaamheidsonderzoek opdat zij inzicht blijven houden in de eigen "leraar communicatie".
- Ik maak voorafgaande aan het nieuwe schooljaar een jaaroverzicht waarin de data voor bijeenkomsten worden ingepland.

Ik volg bijeenkomsten op de opleiding en zorg ervoor dat ik goed geïnformeerd ben.



Kennis, kwaliteiten en vaardigheden

- Ik heb een nieuwsgierige en open houding.
- Ik ben een ervaren leerkracht.
- Ik ben op de hoogte van de leeruitkomsten.
- Ik ben een gekwalificeerde en ervaren (beeld)coach.
- Ik ben een ontwikkelingsgerichte (beeld) coach, gericht op de persoonlijke en professionele ontwikkeling van de zij-instromer.
- Ik heb ervaring met het begeleiden van intervisiebijeenkomsten.
- Ik ben bekend met de organisatie en de afspraken die er op stichtingsniveau zijn.
- Ik heb een helicopterview over het opleidings-, ontwikkel- en begeleidingsproces van de zij-instromer.
- Ik ben een verbinder, organisator en ben feedbackgeletterd.



Randvoorwaarden en facilitering

- Locaties/ruimtes om bijeenkomsten organiseren voor groepen.

Tijd voor:

- Het inrichten van een kansrijk traject van de zij-instromers binnen de stichting.
- Activiteiten die opgesomd staan bij succescriteria.

BOVENSCHOOLS COÖRDINATOR



Rol

De rol van bovenschools coördinator wordt vervuld door een HR-collega binnen het bestuur. Deze coördineert het proces van werving en selectie, de aanname van de zijinstromer(s). Hierbij begeleidt de bovenschools coördinator de zijinstromer in het ontwikkelproces tijdens de fase van het voortraject, het geschiktheidsonderzoek en het bekwaamheidsonderzoek.



✓ Succescriteria

- Ik deel de route van werving, selectie, plaatsing en begeleiding gedurende geschiktheids-/ bekwaamheids-onderzoek met coördinator onderwijs en kwaliteit/ bovenschools coach/ schoolleider.
- Ik coördineer de route van werving, selectie, plaatsing en begeleiding gedurende geschiktheids-/ bekwaamheids-onderzoek.
- Ik voer het arbeidsvoorwaardengesprek met de zij-instromer en regel de bijbehorende arbeidsovereenkomst.
- Ik stem af met HR/bovenschools coach/ schoolleider/zij-instromer.
- Ik zorg voor aanmelding van de zij-instromer bij Fontys voor het geschiktheidsonderzoek.
- Ik zorg, na het behalen van het geschiktheidsonderzoek, voor de definitieve aanmelding bij Fontys en de daarbij behorende tripartiete overeenkomst.
- Ik deel de handleiding voor het geschiktheidsonderzoek, evenals de relevante data met de zij-instromers.
- Ik ben gesprekspartner/ sparringpartner naar behoefte van bovenschools coach/ schoolleider/ zij-instromer
- Ik zorg voor inhoudelijke en praktische, op het proces van de zij-instromer gerichte, verbinding.
- Ik zorg voor de verbinding met de andere besturen vanuit het collectieve werving en selectie zij-instroomtraject.
- Ik zorg ervoor dat voor 15 oktober van hetzelfde kalenderjaar de subsidie zij-instroom door het bevoegd gezag wordt aangevraagd via de website uit de QR-code.



Kennis, kwaliteiten en vaardigheden

- Ik heb kennis van de route van werving, selectie, plaatsing & begeleiding gedurende geschiktheids-/ bekwaamheidsonderzoek.
- Ik ben een verbinder en organisator.
- Ik heb kennis van de verschillende succescriteria die rondom de zij-instromer van belang zijn om een kansrijke ontwikkelplek voor de zij-instromer te creëren/ in te richten/ af te stemmen.



Randvoorwaarden en facilitering

Tijd voor het inrichten van een kansrijk traject op stichtingsniveau voor de zij-instromer, waaronder:

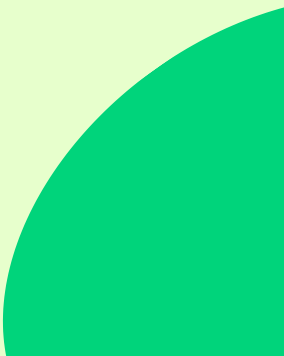

- Afstemming met HR van andere stichtingen/ de bovenschools coach en schoolleider(s) over de inrichting en succesvolle ontwikkeling van het proces van de zij-instromer.
- Begeleidingsgesprekken/ driehoeksgesprekken.
- Kennismakingsbijeenkomst start zij-instroom traject en feestelijke afsluiting GO en BO.
- Het inrichten van een kansrijk traject van de zij-instromers binnen het bestuur.
- Activiteiten die opgesomd staan bij succescriteria.

TOT SLOT

In opdracht van het POS zijn wij met elkaar een proces aangegaan, gericht op het innoveren van de begeleiding van de zij-instroom. Met de Design Thinking methode als vertrekpunt, zijn we aan de slag gegaan met de complexe vraagstukken die het zij-instroomtraject met zich mee brengt: wat willen we graag oplossen/innoveren en wat willen we mogelijk veranderen. Bij Design Thinking draait het om het begrijpen van de mensen voor wie een product of dienst ontwikkeld wordt. Tijdens het eerste proces zijn meerdere zij-instromers betrokken om een probleem in kaart te brengen. Begeleiding was daarin een terugkomend item.

Mede mogelijk gemaakt door:

- Esther Pijnenburg – Afgestudeerd zij-instromer
- Rianne Broekaart – Werkveldcoach
- Lidewijn van Kuppevelt – Bovenschools coach starters en zij-instroom
- Lieke IJzermans – Onderwijscoördinator FHKE zij-instroom regio Tilburg
- Aline van Stiphout – Coördinator zij-instroom Onderwijsregio Midden-Brabant
- Annemieke van Fessem - Communicatiemedewerker



**Samen kansrijk ontwikkelen
is een voorwaarde voor een
succesvol traject voor alle
zij-instromers.**



MONDIAEN



PARTNERSCHAP
OPLEIDEN IN DE SCHOOL



**Onderwijsregio
Midden-Brabant**
Samen voor het beste onderwijs